

**SPØRREUNDERSØKELSE BLANT FISKERE I
BEGNA ELV, SØR AURDAL, 1990**

HEIDI ERIKSEN

FYLKESMANNEN I OPPLAND

MILJØVERNAVDELINGEN

RAPPORT NR. 14, 1991

Ref.: Eriksen, H. 1991. Spørreundersøkelse blant fiskere i Begna elv, Sør-Aurdal, 1990. Fylkesmannen i Oppland, miljøvernavdelingen. Rapp. nr. 14/91, 19 s + vedlegg.

FORORD

Sør Aurdal grunneierlag, Begna elv, har startet "Prosjekt Begna elv", for å utvikle og legge forholdene tilrette for en bedre bruk av Begna elv i Sør Aurdal, hvor et tiltak er å bedre fritidsfisketilbudet i sin del av elva. De har allerede gjennomført en rekke tiltak, som har resultert i en betydelig økning i fritidsfiske. Grunneierlaget arbeider med å videreutvikle fritidsfisketilbudet i elva ytterligere, og ønsket i den forbindelse å få gjennomført en spørreundersøkelse for å kartlegge fiskernes syn på hva som bør gjøres for å bedre fisketilbudet. De ønsket også å få informasjon om fiskets betydning for turisttrafikken i området, samt omfanget av fiskeinnsats og fangst ved fritidsfiske i elva. Prosjektet "Bedre bruk av fiskeressursene i regulerte vassdrag i Oppland" ble forespurt om å støtte arbeidet ved å gjennomføre en slik spørreundersøkelse. Prosjektet ser svært positivt på grunneierlagets arbeide for å bedre almenhetens fisketilbud i elva, og påtok seg derfor denne oppgaven.

Undersøkelsen er gjennomført og rapportert av Heidi Eriksen. Arne Erik Fønhus, som er engasjert av grunneierlaget, har bidratt med verdifull hjelp under arbeidet.

Lillehammer, juni 1991

Torstein Wangenstein
Fylkesmiljøvernssjef

Ola Hegge
Prosjektleder

INNHOOLD

	side
1. SAMMENDRAG	4
2. INNLEDNING	6
3. OMRÅDEBESKRIVELSE	6
4. MATERIALE OG METODER	8
5. RESULTATER OG KOMMENTARER	9
5.1. Hvorfor Begna som ferieområde?	9
5.2. Overnatting og servicetilbud	10
5.3. Fiske	11
5.4. Tilrettelegging for fiskere	12
5.5. Økonomiske virkninger av fisket i Begna	15
6. KONKLUSJON	16
7. LITTERATUR	18
VEDLEGG	19

1. SAMMENDRAG

Prosjekt Begna elv er satt igang av Sør-Aurdal grunneierlag, Begna elv, for å bedre fiskemulighetene ved å samles om ett felles fiskekort, bedre tilgjengeligheten til fiskekort og forsøke å kanalisere ferdselen utenom dyrket mark, pelsdyrfarmer og andre steder hvor ferdsel skaper problemer for lokalbefolkningen. I den forbindelse har de blant annet ryddet fiskestier og satt opp skilt i forbindelse med aktuelle fiskeplasser.

For å få klarlagt brukernes synspunkt på de tiltakene som er gjennomført og på hva som eventuelt bør gjøres for å utvikle fisketilbudet videre, er det blitt gjennomført en spørreundersøkelse blant fiskerne. Spørreskjema ble sendt til 504 tilfeldig utvalgte av de ca. 950 fiskerne som var i Begna sesongen 1990. Av disse svarte 258 i første omgang, mens 62 svarte etter å ha mottatt purring, noe som gir en total svarprosent på 63 %. Materialet fra spørreundersøkelsen tilsvarer dermed ca. 34 % av alle fiskerne som hadde løst fiskekort.

Resultatene fra spørreundersøkelsen viste at av de 320 som besvarte spørreskjemaene var 19 (6 %) innenbygdsboende, 76 (24 %) var på gjennomreise, mens 220 (69 %) var på ferie i det aktuelle området.

92.5 % av de som kom til Begna på ferie reiste sammen med andre. Gjennomsnittlig hadde hver fiskekortkjøper med seg 2.6 personer, hvorav 1.7 var andre fiskere som hadde løst fiskekort, 0.5 var fiskere under 16 år og 0.4 var personer som ikke fisket.

56 % av de som var på ferie bodde på campingplass, og av disse mente 62 % at overnattingstilbudet de brukte var bra, i valget mellom svært bra, bra og mindre bra. Det ble savnet mulighet for overnatting ute i naturen, og bedre forhold for funksjonshemmede. På samme spørsmål om servicetilbud mente 76 % av de ferierende at tilbudet var bra. Her var det største savnet mer fiskeutstyr i butikkene.

Samlet fangst ved stangfiske i Begna for sesongen 1990 ble beregnet til 6 634 kg aure, 283 kg sik og 291 kg abbor. I gjennomsnitt måtte en fiske 1.8 timer for å få fisk.

De aller fleste var positivt innstilt til tilretteleggingstiltakene som var gjort for fiskere langs Begna. Her kom det imidlertid fram en del ønsker om ytterligere forbedringer, slik som opprydding av søppel, bedre skilting, kart med informasjon om de ulike fiskeplassene, hvor en får kjøpt fiskekort (både selvbetjeningskasser og andre steder), opplysninger om overnatningsmuligheter, post - bank etc. Ønsker om egne fluefisesoner og bedre informasjon om vannføring kom også fram.

Forbruket til ferierende fiskere og deres reisefølge til overnatting og andre utgifter i forbindelse med oppholdet, ga en lokal inntekt på ca. kr 237 000. Ca. kr 230 000 av

dette har forbindelse med fiske i Begna ved at 97 % av de ferierende som fisket i Begna valgte området som feriemål på grunn av fiskemulighetene. Sammen med inntektene ved fiskekortsalget som var kr 72 000, gir dette kr 302 000, som fisket i Begna har tilført lokalsamfunnet. Legger en til et anslått beløp på kr 30 000 - 80 000 for de lokale inntektene av forbruket til ferierende fiskere som var i området på dagsturer, og til alle som var på gjennomreise, og som valgte Begna som rastested eller overnattingssted på grunn av fisket, blir de samlede lokale inntektene av sportsfisket i Begna kr. 330 000 - 380 000. I tillegg kommer en samfunnsøkonomisk verdi i form av rekreasjonsverdien ved fisket, som utfra sammenligning med en undersøkelse i Hallingdalselva (Navrud 1984), kan forventes å være minst 1. mill. kr.

2. INNLEDNING

Interessen for fritidsfiske er svært stor i Norge, og mulighetene for denne fritids-geskjeftelsen er store. Mange vatn og elver er eid av private, men allmenheten har de fleste steder tilgang til fiske med stang ved kjøp av fiskekort. De enkelte eiendommene er imidlertid ofte små og oppdelte, og organiseringen av fiskerettshavere er varierende, noe som skaper problemer for allmenhetens utøvelse av fiske. Mange steder må en skaffe seg flere fiskekort for å kunne fiske på et lite område. I den forbindelse har en de siste årene mange steder forsøkt å få grunneiere innen et område til å gå sammen om ett felles stangfiskekort.

I Begna elv i Sør-Aurdal har grunneierlaget startet "Prosjekt Begna elv". Hovedmålet med prosjektet er å bedre fisketilbudet i Begna ved å:

- * Samle grunneierene om et felles fiskekort for strekningen.
- * Bedre tilgjengeligheten langs elva.
- * Bedre tilgangen på fiskekort.
- * Kanalisere ferdselen utenom dyrket mark, pelsdyrfarmer, mm.

Ved å legge forholdene mest mulig tilrette for fritidsfiskere og bedre tilgangen på fiskekort vil dette også kunne gi positive økonomiske ringvirkninger i lokalsamfunnet ved at flere turister kommer til bygda. Dette er tidligere dokumentert bla. i Hallingdals-elva (Navrud 1984) og i Atnavassdraget (Nashoug & Hegge 1988).

For å bedre tilgjengeligheten langs Begna har det blitt ryddet en del fiskestier og satt opp mindre tavler med henvisningsskilt, mens tilgjengeligheten på fiskekort har blitt kraftig forbedret ved oppsetting av 6 større informasjonstavler med selvbetjente kortkasser. Det ble også satt i gang en undersøkelse for å kartlegge konflikter mellom fiskere og grunneiere. Gjennom dette arbeidet har en løst en del konflikter som har oppstått. Resultatet har vært at en i 1990 fikk 32 nye medlemmer i Sør Aurdal grunneierlag, Begna elv, slik at ca. 80 % av grunneierne nå er innlemmet i grunneierlaget.

Det gjenstår fremdeles en del arbeid før prosjektet er fullført. For å få kartlagt brukernes synspunkter og ønsker er det blitt utført en spørreundersøkelse blant de som fisket i Begna i 1990.

3. OMRÅDEBESKRIVELSE

Begna elv renner gjennom Sør-Aurdal kommune i Oppland fylke. Den aktuelle strekningen strekker seg fra Bagn i nord til Buskerud grense i sør, og har en lengde på 41 km og en elveoverflate på 383 ha. Europaveg 68, som går fra Oslo via Hønefoss og

blant annet til Fagernes, følger mer eller mindre elva langs hele denne strekningen.

Det bor ca. 3 650 personer i Sør Aurdal kommune, og det største tettstedet er Bagn. Hovednæringen er jord- og skogbruk, men turisme har etterhvert også fått økende betydning. I området finnes 8 campingplasser, som er aktuelle for fiskere i Begna.

Begna elv er en svært populær fiskeelv. Lenger oppe i vassdraget er det ialt 18 reguleringsmagasin, med en samlet magasinkapasitet på 802.6 mill. m³. Vassdragsreguleringene medfører en varierende vannføring i elva. Elvestrekningen fra Bagn til Buskerud grense eies av i alt 148 grunneiere, og ca. 80 % av disse er nå medlemmer av Sør Aurdal grunneierlag, Begna Elv. Medlemmene av grunneierlaget selger et felles fiskekort for stangfiske på medlemmenes grunn. Det har tidligere vært en del konflikter mellom grunneiere og fiskere ved at fiskerne har fisket på eiendommer til grunneiere som ikke har vært medlemmer i grunneierlaget, og ved at de har tråkket ned åker. Grunneierlaget har nå startet et prosjekt som har arbeidet med å bedre informasjonen overfor fiskerne, kanalisere ferdselen utenom dyrket mark og andre områder hvor ferdselen ellers kan medføre skader, samt å forenkle fiskekortordningen. Dette har medført en betydelig økning i fiskekortsalget, fra 544 kort i 1986 til 2 245 kort i 1990 (Tabell 1).

Tabell 1. Antall solgte fiskekort hos Sør Aurdal grunneierlag, Begna elv, i perioden 1986 - 1990.

År	1986	1987	1988	1989	1990
Antall fiskekort	544	764	828	1142	2245

Fiskebestanden i Begna består av aure, sik, abbor, ørekyt og tre pigget stingsild. Auren er den fiskeart som har størst betydning for fritidsfiske. Aurebestanden består av to stammer. Den ene er stasjonær elveaure som lever hele sitt liv i Begna, mens den andre, "Sperillauren", vandrer mellom Begna og Sperillen. Denne aurestammen bruker Begna som gyteområde og som oppvekstområde for ungfisken, mens den lever det meste av livet i Sperillen. Sperillauren er langt mindre tallrik enn den stasjonære auren, men den stasjonære auren er småvokst slik at Sperillauren utgjør en betydelig andel av større fisk.

Stangfiske er tillatt for alle mot kjøp av fiskekort, mens garnfiske er forbeholdt grunneierne. Fiskere under 16 år behøver ikke fiskekort for å fiske i Begna. Stangfiske kan utøves hele året, mens det fra og med 1991 er innført fredning mot garnfiske i tidsrommet f.o.m. 15. september t.o.m 15. november. Tidligere kunne også garnfiske utøves hele året.

4. MATERIALE OG METODER

Det ble solgt i alt 2 245 fiskekort for Begna elv i 1990. Av disse var 1 832 døgnkort, 179 ukekort, 111 sesongkort, mens 121 ble solgt til innenbygdsboende. 504 tilfeldig utvalgte av de som hadde kjøpt fiskekort ble tilsendt et spørreskjema (Vedlegg 1). Av disse svarte i første omgang 258 (51 %), mens ytterligere 62 (12 %) svarte etter å ha mottatt purring. Dette gir en total svarprosent på 63 %.

Av de som svarte på spørreundersøkelsen hadde 220 (69 %) kjøpt døgnkort. Døgnkortkjøpere hadde i gjennomsnitt kjøpt 3,4 døgnkort hver i løpet av sesongen. Dette gir at totalt 538 fiskere kjøpte døgnkort. En antar at hver person bare har kjøpt ett ukekort, sesongkort eller kort for innenbygdsboende, slik at en her regner en fisker pr. solgt kort. Dette blir 413 fiskere, og totalt gir dette 951 fiskere over 16 år i Begna-området i 1990. Materialet fra spørreundersøkelsen tilsvarende dermed ca. 34 % av alle fiskerne som hadde løst fiskekort.

Det ble undersøkt om det var forskjeller i svargivningen mellom de som svarte ved førstegangs forespørsel og de som først svarte etter å ha fått purring. Det var en tendens til at de som svarte ved førstegangspurring oppholdt seg flere døgn i området, var der flere turer, fisket mer og fikk mer fisk enn de som svarte etter purring (fra 14 - 37 % forskjell på de ulike spørsmål i forhold til de som svarte før purring). Dette kan være en indikasjon på at det er noe vanskeligere å få inn svar fra de mindre ivrige fiskerne og de som har oppholdt seg kortest tid i området. Våre beregninger av totalt antall overnattingsdøgn, økonomiske ringvirkninger, fiskeinnsats og fangst er basert på at de som har besvart spørreskjemaene er representative for fiskerne i Begna, og det kan derfor være en fare for at disse er svakt overestimert.

For å regne ut hvilke økonomiske virkninger fisket i Begna hadde, ble Veigårdsstranda camping og Morudstranda camping kontaktet, og vi fant ut at gjennomsnittlige priser for en natt i campinghytte var kr 150 og for telt/campingvogn kr 60. Ved beregning av øvrig forbruk under oppholdet til ferierende fiskere og deres reisefølge, ble gjennomsnittlig forbruk ved ferieopphold på Ringebufjellet i 1985 (Ericsson 1986) lagt til grunn. Gjennomsnittlig forbruk pr. persondøgn på Ringebufjellet ved sommerferieopphold (≥ 4 døgn) i hytter var da kr 55,70, og ved helgeopphold kr 41,45. Siden 1986 har prisene økt med 35,4 %. I våre beregninger har vi derfor gått utfra et midlere forbruk pr. persondøgn på kr 65. Ved beregning av de lokale inntektene ved dette forbruket har vi gått utfra at forbruket vesentlig består i mat, utstyr og diverse andre småutgifter. Med bakgrunn i dette har vi antatt en lokal inntektskomponent på 15 % (se Navrud 1984)

Ved behandlingen av resultatene ble fiskerne ble delt inn i tre hovedkategorier:

Ferierende	En fisker som besøkte Begna, på dagstur eller i flere døgn, og som hadde Begna som mål for reisen.
Gjennomreisende	En fisker som besøkte Begna i forbindelse med reise til et annet reisemål.
Innenbygdsboende	En fisker som bor i området rundt Begna (Sør Aurdal kommune).

5. RESULTATER OG KOMMENTARER

5.1. HVORFOR BEGNA SOM FERIEOMRÅDE

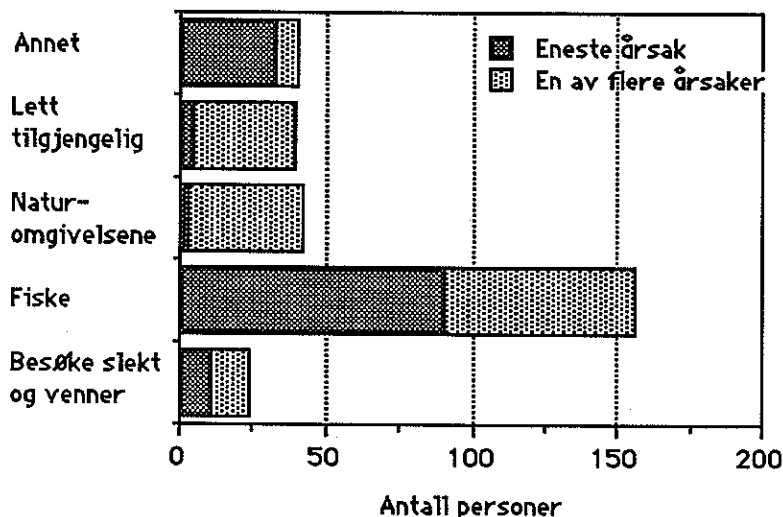
Av de 320 som besvarte spørreskjemaene bodde 19 (6 %) i området rundt Begna, 76 (24 %) var på gjennomreise, mens 220 (69 %) var på ferie i området. 5 (1 %) personer svarte ikke på spørsmålet.

De ferierende ble bedt om å oppgi hvorfor de hadde valgt Begna som feriemål (Figur 1). En del av de spurte oppgav kun en årsak, mens noen kom med flere. Flest svarte at de var på ferie i Begnaområdet på grunn av fiskemulighetene.

Av de 34 som svarte at de ferierte i området av andre årsaker enn de som var satt opp på spørreskjemaet, svarte (60 %) at de hadde egen hytte i området. Andre årsaker som ble nevnt under "annet" var blant annet jakt og naturopplevelser.

De ferierende fiskerne hadde en gjennomsnittlig reiseavstand på 153.5 km (7 - 800 km, N = 202) for å komme til Begna. De reiset gjennomsnittlig 4.5 turer (1 - 60, N = 210) til Begna og oppholdt seg der i 10.6 døgn (1 - 90, N = 205) i løpet av 1990 sesongen.

7.5 % av de som var på ferie og fisket i Begna kom alene, mens 92.5 % kom sammen med andre. Hver ferierende fisker hadde i snitt med seg 2.6 personer. Av disse var 0.5 fiskere under 16 år, 1.7 fiskere over 16 år, mens 0.4 var ikke-fiskende personer. Dette innebærer at i sesongen 1990 hadde ferierende fiskere med seg 262 ikke-fiskende personer til Begna. Det er derfor viktig å gi disse andre aktivitetstilbud om en ønsker å få flere fiskere og turister til området.

Figur 1. Oversikt over hvorfor de ferierende valgte Begnaområdet som feriemål i 1990.

5.2. OVERNATTING OG SERVICETILBUD

210 av de ferierende oppga hvordan de overnattet i Begna området. Tilsammen 55.6 % av de ferierende bodde på campingplass; enten i hytte eller telt/campingvogn (Tabell 2). 4 av de som oppga boforhold, oppga ikke hvor mange overnattingsdøgn de hadde hatt i 1990, men oppjusteres antall overnattingsdøgn utfra de andre hadde de 210 fiskerne tilsammen 1 877 overnattingsdøgn. De som bodde på private hytter hadde imidlertid gjennomsnittlig flere overnattingsdøgn en de som bodde på campingplass, slik at overnatting på campingplass utgjorde en noe mindre andel av antall overnattingsdøgn 783 (41.8 %).

Tabell 2. Oversikt over hvordan de ferierende overnattet under oppholdet i Begna i 1990.

Overnatting	Personer		Overnattingsdøgn	
	antall	%	antall	%
Hos slekt og venner	26	12.4	254	13.5
Campinghytte	64	30.5	339	18.1
Telt / campingvogn	53	25.2	444	23.7
Privat hytte	32	15.2	840	44.8
Dagsturer	35	16.7	-	-

Blant de ferierende som bodde på campingplass mente 34 % at overnattingstilbudet de selv brukte var svært bra, 62 % at det var bra, mens 4 % at det var mindre bra. Etter kommentarene å dømme er det ønskelig med flere campingplasser, blant annet med bedre muligheter for funksjonshemmede. En del ønsker også flere muligheter for overnatting "ute i naturen". Det har i den forbindelse kommet forslag om å opparbeide rasteplasser/teltplasser langs elva. Disse burde ha toalett, søppelstativ/container og mulighet for parkering av biler. De ferierende ble også spurt om hva de syntes om servicetilbudene i området. 16 % svarte at det var svært bra, 76 % at det var bra, mens 7 % mente at det var mindre bra. Det største savnet så ut til å være mer fiskeutstyr og kunnskap om fiske i sports-butikkene. Flere kaféer med rimelig mat var også savnet.

5.3. FISKE

Innenbygdsboende fisket i gjennomsnitt 4.3 timer pr. dag i 9.1 dager, mens tilreisende fisket i gjennomsnitt 5.5 timer pr. dag i 5.4 dager. De som svarte på spørreundersøkelsen hadde fisket i alt 9 394 timer i Begna. Totalt for alle fiskekortkjøperne tilsvarer dette 27 629 fisketimer. Hver av fiskerne hadde i gjennomsnitt med seg 0.5 fiskere under 16 år. Antar en at disse fisket like mye som eldre fiskere, gir det en total fiskeinnsats på 41 444 timer for stangfiske i Begna i 1990. Dette tilsvarer et fisketrykk på 1 011 timer pr. km elvestrekning, eller 108 timer pr. ha elveoverflate. Dette kan imidlertid være noe overestimert, idet antagelsen om at fiskere under 16 år har like lang fisketid som eldre fiskere muligens ikke er holdbar. I tillegg indikerte svarfordelingen før og etter purring at det var vanskeligst å få inn svar fra de minst aktive fiskerne. Tilreisende fiskere utgjorde 93 % av fangsttinningsinnsatsen.

De som besvarte spørreskjemaet fanget tilsammen 5 150 aure, 169 sik og 198 abbor, med gjennomsnittsvekter på henholdsvis 0.292 kg, 0.379 kg og 0.333 kg. Totalt for alle fiskekortkjøperne, samt fiskere under 16 år tilsvarer dette 6 634 kg aure, 283 kg sik og 291 kg abbor. Dette gir et fangstutbytte ved stangfiske på 162 kg aure, 7 kg sik og 7 kg abbor pr. km elvestrekning, eller 17.3 kg aure, 0.7 kg sik og 0.8 kg abbor pr. ha elveoverflate. I gjennomsnitt måtte en fiske 1.8 timer for å få fisk. Midlere fangst pr. fisketime var 0.160 kg aure, 0.007 kg sik og 0.007 kg abbor.

Fiskeinnsatsen ved stangfiske i Begna ligger på et middels høyt nivå sammenlignet med det som er funnet på forskjellige strekninger i Glomma (Tabell 3). Fangstuttaket av aure er på tilsvarende nivå som de beste strekningene i Glomma, mens fangstutbytte av aure pr. fisketime ligger noe over selv de beste strekningene i Glomma. I Glomma fanges det imidlertid i tillegg til aure mye harr ved stangfiske, slik at totalfangsten både pr. elveareal og pr. fisketime på de beste strekningene ligger over det vi finner i Begna (Linløkken 1989).

Tabell 3. Antall fisketimer, fangst av aure pr. km elvestrekning og pr. ha elveoverflate, og fangst av aure pr fisketime ved stangfiske på 6 strekninger i Glomma (etter Linløkken 1989) og i Begna.

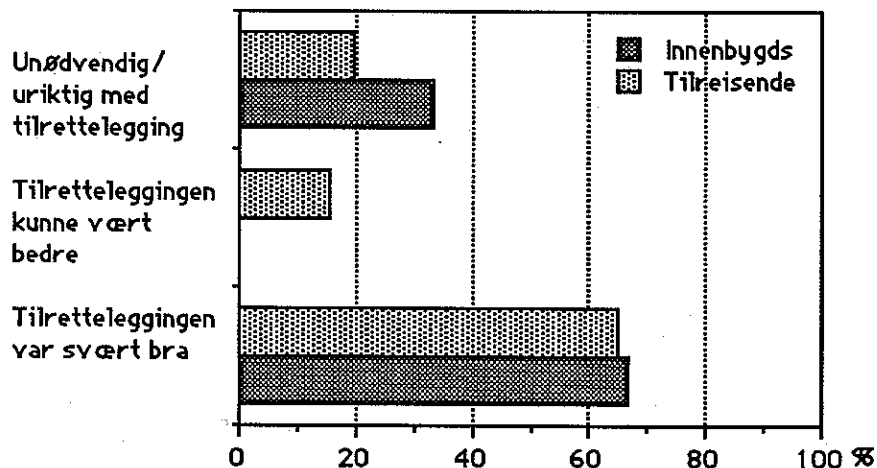
Lokalitet	Ant. fisketimer		Ant. kg aure		Ant. kg aure pr. fisketime
	pr. km	pr. ha	pr. km	pr. ha	
Kongsvinger	243	11	7	0.3	0.029
Strandbygda	536	27	31	1.6	0.058
Åmot	1 382	124	83	7.4	0.060
Stor Elvdal	665	89	38	5.0	0.057
Tolga	1 227	164	131	17.3	0.107
Os	1 445	193	149	19.8	0.103
Begna	1 011	108	162	17.3	0.160

5.4. TILRETTELEGGING FOR FISKERE

Åtte av spørsmålene på spørreskjemaet gjaldt tilrettelegging for fiskere langs Begna. Det ble undersøkt om det var forskjeller i svargivning mellom sportsfiskere og familiefiskere. Ingen store forskjeller ble funnet, og disse ble derfor slått sammen. Imidlertid ble det funnet forskjeller i svargivning mellom innenbygdsboende og tilreisende, slik at disse er holdt adskilt i den videre behandlingen av materialet.

67 % av de innenbygdsboende og 65 % av de tilreisende mente sti-leggingen og skiltingen var svært bra og av passende omfang (Figur 2). Ingen av de innenbygdsboende, men 16 % av de tilreisende mente imidlertid at tilretteleggingen burde gjøres bedre og utvides. Her var det blant annet ønsker om opprydding av søppel langs elva. Mange steder ligger det også jernskrap o.l. i selve elva som burde fjernes. Enkelte plasser hvor det har blitt drevet tømmerhogst helt ned mot elvebredden ligger det mye kvist og kvas, og også en del større trær som vanskeliggjør adkomsten til elva. Noen mener at flere stier bør opparbeides, og at disse bør ryddes ordentlig slik at de er lett tilgjengelige. Fiskeplasser for funksjonshemmede savnes også.

33 % av innenbygdsboende og 19 % av tilreisende mente imidlertid at tilrettelegging for fiskere er unødvendig eller etisk uforsvarlig, og syntes at fiskerne burde kunne finne fram til gode fiskeplasser selv. Det er flere innenbygds enn utenbygds som mener dette, trolig fordi gode fiskeplasser som de har hatt for seg selv i årevis, nå kommer alle tilgode, og gleden ved å ha sitt eget fiskested blir borte.

Figur 2. Vurdering av tilretteleggingstiltakene for fiskerne i Begna blant innenbygdsboende og tilreisende.

Det har i forbindelse med tilretteleggingen for fiskerne blitt utarbeidet en del informasjonsmaterieil. En har også benyttet lokalaviser o.l. for å få fram en del informasjon. Et av spørsmålene på spørreskjemaet gikk ut på hvorvidt fiskerne var fornøyd med informasjonsmaterieilet eller ikke. 95 % av de innenbygdsboende og 89 % av de tilreisende mente informasjonsmaterieilet var bra, mens resten mente det burde forbedres. Det ble etterlyst et kart over området med opplysninger om de ulike fiskeplassene, hvor en får kjøpt fiskekort (både selvbetjeningskasser og andre steder), opplysninger om overnattingsmuligheter, post - bank etc. Enkelte savner også flere skilt langs de anlagte fiskestiene og fiskeplassene. Massemedia som jakt- og fisketidskrifter burde i følge mange tas bedre i bruk for å informere om tilretteleggingstiltakene som er gjort i Begnaområdet.

For å bedre tilgangen på fiskekort har det blitt satt opp seks selvbetjeningskasser langs Begna. Fiskerne ble spurt om det var lett å få tak i fiskekort, noe alle de innenbygdsboende og 96 % av de tilreisende mente. Resten mente det var tungvint å få tak i fiskekort. Det ble forøvrig kommentert fra noen at det var verre å få tak i fiskekort i utkantene av området siden det her var få selvbetjeningskasser.

5.6 % av de innenbygdsboende og 15.5 % av de tilreisende savnet andre korttyper. Her ble blant annet helgekort eller 2 og 3 døgnskort foreslått. Et annet ønske var klippekort.

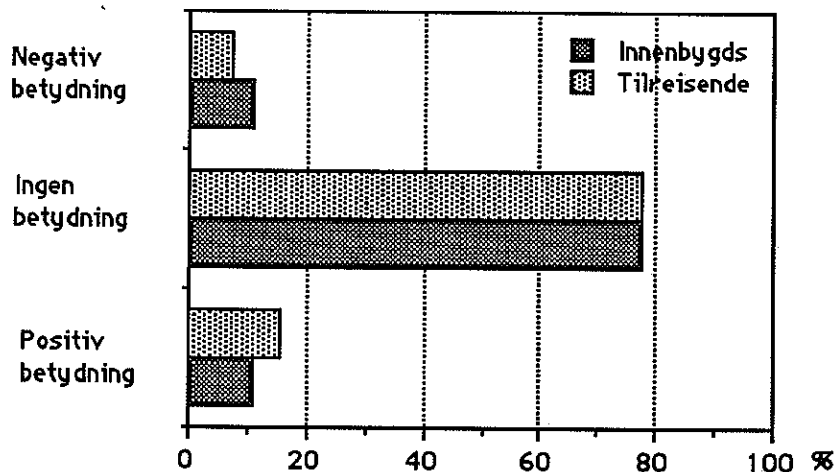
84 % av de innenbygdsboende og 83 % av de tilreisende mente fiskekortprisene var akseptable, mens 16 % av både innenbygdsboende og tilreisende mente fiskekortprisene var for høye. Det ble særlig påpekt at fiskekortprisen for utenbygds var uforholdsmessig høy i forhold til prisen for innenbygdsboende. 1 % av de tilreisende mente forøvrig at fiskekortprisene i Begna var for lave.

Mange bemerket den varierende vannføringen i Begna, som bla. skyldes vassdragsreguleringen. Dette gir ugunstige forhold både for fisk og fiskere. Det har kommet forslag om en kontakttjeneste hvor en kan ringe for å få opplysninger om vannføringen til enhver tid. Et annet alternativ som ble foreslått var at det burde opplyses om vannføringen i Begna i lokalavisene for eksempel hver torsdag, slik at fiskerne kan skaffe seg informasjon om forholdene i elva før de reiser til Begna. Denne muligheten finnes imidlertid allerede i dag ved at fiskerne kan ringe kontoret til Foreningen til Bægnavassdragets Regulering å få opplysninger om vannføringen i elva, noe mange også benytter seg av.

Flere bemerket at fiskereglene for Begna elv burde forandres. De mente at det årlige garnfisket om høsten førte til for hard beskatning på auren, og at det ødela for sportsfiskerne.

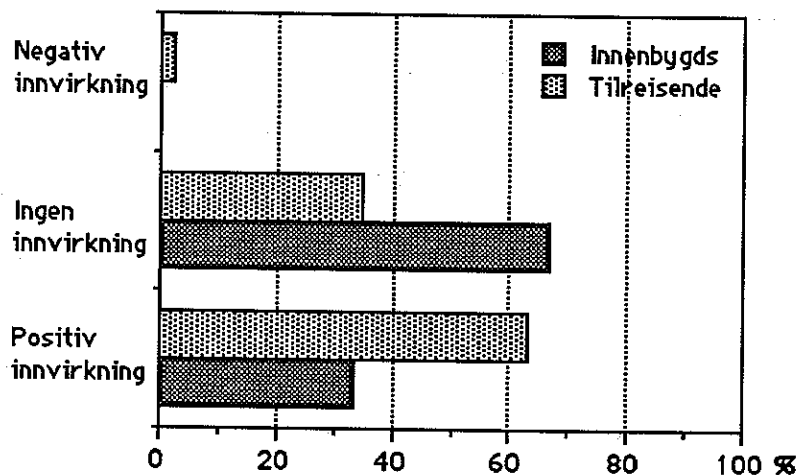
Annet som ble nevnt på besvarelsene var at en del fluefiskere ønsket seg egne soner å fiske på, og at disse burde ryddes for kratt og busker slik at det ikke førte til vansker for kasting med fluestang.

Tilretteleggingen for fiskerne og den økte informasjonen har ført til en økning av fiskekortsalget i Begna fra 1 145 i 1989 til 2 245 i 1990. Et av spørsmålene i undersøkelsen gikk ut på hvilken innvirkning dette hadde for dem personlig (Figur 3). 78 % av de innenbygdsboende og 77 % av de tilreisende mente at det ikke hadde noen betydning for dem. 11 % av de innenbygdsboende og 15 % av de tilreisende mente det var positivt. De begrunnet det med at det var hyggelig å møte andre fiskere og at det var fint at flere kunne nyte fiskelivet og naturen langs Begna. Imidlertid mente 11 % av de innenbygdsboende og 7 % av de tilreisende at økningen av fiskere var negativ, noe de begrunnet med at idyllen ved elva ble brutt, og at det førte til mer forsøppling. Noen få mente også at tilretteleggingen førte til at useriøse fiskere med dårlig fiskemoral kom til elva. I gjennomsnitt møtte fiskerne 3.9 (0 - 25) andre fiskere på hver tur.

Figur 3. Hvilken virkning økning av antall fiskere i Begna elv 1990 hadde for innenbygdsboende og tilreisende fiskere.

Til slutt ble fiskerne spurt hvilken innvirkning tilretteleggingstilbudene og informasjonen hadde hatt for Begna som sportsfiskeelv for dem (Figur 4). Her svarte 67 % av de innenbygdsboende og 34 % av de tilreisende at det ikke hadde hatt noen innvirkning i det hele. 33 % av de innenbygdsboende og 63 % av de tilreisende mente at det var svært positivt, mens 3 % av de tilreisende mente det hadde hatt en negativ innvirkning.

Figur 4. Hvilken virkning tilretteleggingstilbudene og informasjonen har hatt på Begna som sportsfiskeelv for innenbygdsboende og tilreisende.

5.5. ØKONOMISKE VIRKNINGER AV FISKET I BEGNA

De 210 ferierende fiskerne som oppga antall overnattingsdøgn i området hadde 1 877 overnattingsdøgn, hvorav (41.8 %) var overnattingsdøgn på campingplasser o.l. Totalt var det 656 ferierende fiskekortkjøpere i Begna sesongen 1990, som hver utgjorde gjennomsnittlig 1.9 personer, når ikke-fiskende personer og fiskere under 16 år som reiste sammen med dem regnes med. Totalt utgjorde dette 11 140 overnattingsdøgn.

18.1 % av overnattingsdøgnene til de ferierende fiskerne var i campinghytter, mens 23.7 % var i telt eller campingvogn under oppholdet i Begna. En kan gå ut i fra at alle personene som reiste sammen bodde i samme campinghytte, campingvogn eller telt. Gjennomsnittlig reiste ferierende fiskekortkjøpere sammen med 2.6 personer til Begna. De ferierende fiskerne ga dermed 560 utleiedøgn for campinghytter og 733 utleiedøgn for telt/campingvogn. Antas en midlere pris pr. natt i campinghytte på kr 150 og i telt/campingvogn på kr 60, blir de rene overnattingsutgiftene ca. kr 128 000.

I tillegg kommer annet forbruk i forbindelse med oppholdet. Med et midlere forbruk utenom overnattingsutgifter på kr 65 pr. persondøgn, blir forbruket til ferierende fiskere som overnattet i Begnaområdet ca. kr 724 000, og med en lokal inntekts-

komponent på 15 %, medfører dette at forbruket til de ferierende fiskerne og deres reisefølge tilfører lokalsamfunnet ca. kr. 109 000. Forbruket til ferierende fiskere som reiste til Begna på dagsturer er trolig lavere enn for overnattende fiskere, slik at deres forbruk er vanskeligere å anslå.

Tilsammen blir overnattingsutgifter og de lokale inntektene av øvrig forbruk for de ferierende fiskerne og deres reisefølge ca. kr 237 000. Av de ferierende fiskekortkjøperne oppga 44 % fiske som eneste årsak til at de var i området, mens 53 % oppga fiske som en av flere årsaker. Ca. kr 230 000 av dette er derfor midler som helt eller delvis er tilført lokalsamfunnet på grunn av fisket i Begna. Legger en til inntektene ved fiskekortsalget som var kr 72 000, utgjør de økonomiske ringvirkningene av fiske i Begna kr 302 000. I tillegg kommer de lokale inntekter av forbruket til ferierende fiskere på dagstur, og av forbruket til fiskere som var på gjennomreise og som valgte Begna som rastested eller overnattingssted på grunn av fiskemulighetene. Dette kan beløpe seg til et sted mellom kr 30 000 - 80 000. De totale lokale inntektene av sportsfisket i Begna blir i såfall omlag kr 330 000 - 380 000. Til sammenligning fant Navrud (1984) at de lokale inntektene av sportsfisket i Hallingdalselva i 1983 var ca kr 300 000. I tillegg til de lokale inntektene ved sportsfiske, har dette også i tillegg en betydelig samfunnsøkonomisk verdi i form av rekreasjonsverdi. For Hallingdalselva anslo Navrud (1984) denne verdien til å beløpe seg til kr 700 000. Antall solgte fiskekort i Begna i 1990 var omlag dobbelt så stor som kortsalget i Hallingdalselva i 1983. I tillegg har det vært betydelig prisstigning siden 1983. Rekreasjonsverdiene ved sportsfisket i Begna må derfor forventes å overstige 1 mill. kr.

6. KONKLUSJON

Spørreundersøkelsen blant fiskere i Begna i sesongen 1990 viste at de aller fleste var positivt innstilt til tilretteleggingstiltakene for fiskere, og at bare få var negative. Tallet på fiskere i elva har økt som en følge av tilretteleggingstiltakene og informasjonen omkring dette, men bare noen få av fiskerne opplevde dette som et problem. Undersøkelsen viste også at fiskemulighetene på stedet er av stor betydning for valget av feriemål blant de som ferierer i området langs Begna. En videreutvikling av fritidsfiske tilbudet i Begna, vil derfor kunne ha stor betydning for at området skal være et attraktivt feriemål. En bør imidlertid samtidig satse på å skape andre aktivitetstilbud, slik at fiskernes familiemedlemmer og venner som ikke fisker også skal ha et tilbud i området.

Resultatene fra spørreundersøkelsen ga en del signaler om hva fiskerne savnet og hva som burde forbedres. Disse tiltakene er satt opp punktvis nedenfor, og gir en pekepinn om hva som bør gjøres for å oppfylle fiskernes ønsker. Det må presiseres at en bør legge vekt på utbedringer som kommer allmennheten til gode.

OVERNATTING

- * Flere campingplasser med bedre forhold for funksjonshemmede.
- * Rasteplasser/teltplasser langs elva med toalett, søppelstativ og bål plass.
- * Parkeringsmuligheter langs elva.

SERVICETILBUD

- * Flere steder hvor en kan få kjøpt mat (kaféer, kiosker o.l.).
- * Mer fiskeutstyr i sportsforretninger og dagligvareforretninger langs Begna.

INFORMASJON OG TILRETTELEGGING

- * Lage et kart over området hvor det blir gitt opplysninger om de ulike fiskeplassene, hvor en får kjøpt fiskekort (både selvbetjeningskasser og andre steder), opplysninger om overnattingsmuligheter, post - bank etc.
- * Bedre skilting til de anlagte fiskestiene og fiskeplassene.
- * Ta bedre i bruk massemedia som jakt- og fisketidskrifter for å informere om tilretteleggningstiltakene som er gjort i Begnaområdet.
- * Kontakttjeneste hvor en kan ringe for å få vite noe om vannstanden i Begna til enhver tid, eller opplyse om vannstanden i Begna i lokalavisene for eksempel hver torsdag.
- * Forby, eventuelt regulere garnfiske.
- * Innføre egne fluefiskersoner langs elva.

7. LITTERATUR

Ericsson, B. 1986. Hytteundersøkelsen - Ringeby. Fylkesplanprosjektet Reiseliv, delprosjekt Private hytter. - Oppland fylkeskommune.

Linløkken, A. 1989. Spørreundersøkelser blandt sportsfiskere i Glomma i Hedmark. Glommaprosjektet. Rapp. nr. 6, 26 s + vedlegg.

Nashoug, O. & Hegge, O. 1988. Brukerundersøkelse blant fiskerene i Atna i 1985. - Økoforsk notat 1988, 2: 1-23.

Navrud, S. 1984. Økonomisk verdsetting av fritidsfisket etter ørret (*Salmo trutta* L.) i Hallingdalselva. Ås-NLH 1984. 110 s.

VEDLEGG

Vedlegg 1: Spørreskjema angående fiske og tilretteleggingstiltak for fiskere i Begna, 1990.

**SPØRREUNDERSØKELSE BLANT FISKEKORTKJØPERE I
BEGNA ELV PÅ STREKNINGEN BUSKERUD GRENSE -
BAGN**

I hvilken forbindelse fisket du i Begna på strekningen Buskerud grense -
Bagn i 1990?

- Bor her
 Gjennomreise
 Ferie

Hvis du var på ferie, vennligst svar på alle de følgende spørsmål. Bor du
på stedet, eller bare var på gjennomreise gå frem til spørsmål angående
FISKE.

BEGNA SOM FERIESTED

Hvorfor valgte du dette området som feriemål ?

- Besøke slekt og venner
 Fiske
 Naturomgivelsene
 Lett tilgjengelig
 Annet : _____
_____
_____

Hvor lang reiseavstand (en vei) hadde du fra hjemstedet til Begna ?
_____ km

Hvor mange turer hadde du til det aktuelle området i 1990 ?
_____ turer

Hvor mange døgn oppholdt du deg i området tilsammen ?
_____ døgn

Var du alene eller sammen med familie / venner under oppholdet ?

- Alene
- Sammen med andre, antall personer : _____

OVERNATTING

Hvordan bodde du under oppholdet i Begna ?

- Hos venner / slekt
- Hotell / pensjonat
- Campinghytte
- Telt / campingvogn
- Dagsturer

Hva synes du om overnattingstilbudet du benyttet?

- Svært bra
- Bra
- Mindre bra

Ønskes andre / flere overnattingsmuligheter, angi hva slags : _____

_____

SERVICETILBUD

Hvordan var servicetilbudene i området ?

- Svært bra
- Bra
- Mindre bra

Savnes andre / flere servicetilbud, angi hvilke : _____

_____

FISKE

Hvor mange dager fisket du i Begna i 1990 ? _____

Anslå gjennomsnittlig hvor mange timer du fisket hver dag : _____

Hvor mange av de som var med deg fisket i Begna ? Under 16 år _____
Over 16 år _____

Hva slags fiskeredskap brukte du i Begna ?

- Mark
 Sluk
 Flue
 Annet, angi hva slags _____
_____

Hvor mye fisk fikk du ?

	Antall	kg
Aure	_____	_____
Sik	_____	_____
Abbor	_____	_____

TILRETTELEGGING FOR SPORTSFISKE

Foran 1990 sesongen ble det gjort en del tiltak i elva. Dette gikk både på skilting, fiskestier, rutiner for fiskekortsalg og informasjon generelt.

Er informasjonsmateriellet bra nok ?

- Ja
 Nei; angi hva som kunne vært bedre _____
_____
_____

Er du fornøyd med skilting og anlegging av stier til fiskeplassene ?

- Svært bra
 Synes det er unødvendig / uriktig med skilting
 Kunne vært bedre; angi hva _____

Var det enkelt å få tak i fiskekort ?

Ja

Nei, angi hvordan det kan bedres _____

De siste årene har det vært en sterk økning i tallet på fiskere i Begna.
Hvilken betydning har dette hatt for deg ?

Positiv betydning

Ingen betydning

Negativ betydning

Kommentarer _____

Hvor mange fiskere møtte du i gjennomsnitt på hver tur ? _____

Hva synes du om prisene på fiskekort ?

Passe

For lav

For dyr

Bør det innføres andre / flere korttyper ?

Ja, f.eks : _____

Nei

Hvilken innvirkning har tilretteleggingstilbudene og informasjonen hatt
for Begna som sportsfiskeelv for deg ?

Positiv innvirkning

Negativ innvirkning

Ingen innvirkning

Kommentarer : _____
